

Sag C-482/21**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

5. august 2021

Forelæggende ret:

Fővárosi Törvényszék (retten i første instans i Budapest, Ungarn)

Afgørelse af:

29. juni 2021

Sagsøger:

Euler Hermes SA Magyarországi Fióktelepe

Sagsøgt:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (direktoratet for klager for den nationale skatte- og toldmyndighed, Ungarn)

Hovedsagens genstand

Søgsmaal med påstand om ændring eller annullation af en administrativ afgørelse om afslag på en anmodning om nedsættelse af afgiftsgrundlaget for merværdiafgift (herefter »moms«) i forbindelse med de transaktioner, der ligger til grund for de til forsikringsgiveren overdragne fordringer, som er blevet uerholdelige.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Mulighed for at opnå nedsættelse af momsgrundlaget i forbindelse med uerholdelige fordringer for erhververen af fordringen (direktiv 2006/112, artikel 90).

Artikel 267 TEUF.

Præjudicielle spørgsmål

Er proportionalitetsprincippet, princippet om afgiftsneutralitet og effektivitetsprincippet – navnlig i betragtning af, at en medlemsstat ikke kan opkræve et højere momsbeløb end det beløb, som leverandøren af varen eller tjenesteydelsen faktisk har modtaget på grundlag af den pågældende levering – og den i momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra a), omhandlede undtagelse – navnlig for så vidt angår kravet om at behandle den pågældende aktivitet som en enkelt fritaget transaktion, idet der henvises til de i punkt 35, 37 og 53 i generaladvokatens forslag til afgørelse i sag C-242/08, *Swiss Re* nævnte principper – samt pligten til at sikre den frie bevægelighed for kapital og tjenesteydelser på det indre marked til hinder for en praksis i en medlemsstat, hvorefter nedsættelsen af det afgiftsgrundlag, der skal anvendes i tilfælde af en endegyldig ikke-betaling som fastsat i momsdirektivets artikel 90, stk. 1, ikke finder anvendelse i et tilfælde, hvor en forsikringsgiver, som i forbindelse med sin kreditforsikringsvirksomhed har udbetalt en erstatning til forsikringstageren svarende til afgiftsgrundlaget og ligeledes til den moms, som skal betales på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden (manglende betaling fra forsikringstagerens kunde), hvilket indebærer, at fordringen i henhold til forsikringsaftalen er blevet overdraget til forsikringsgiveren sammen med alle de til den pågældende fordring hørende fuldbyrdelsesrettigheder, når følgende omstændigheder foreligger:

- (i) den nationale lovgivning tillod på det tidspunkt, hvor de omhandlede fordringer blev uerholdelige, ikke nogen nedsættelse af afgiftsgrundlaget som følge af uerholdelige fordringer,
- (ii) siden det blev konstateret, at dette forbud var uforeneligt med EU-retten, har det i henhold til gældende national ret konsekvent været udelukket at refundere moms på uerholdelige fordringer til leverandøren af den oprindelige vare eller tjenesteydelse (forsikringstageren), som følge af at forsikringsgiveren har refunderet det pågældende momsbeløb til denne, og
- (iii) forsikringsgiveren kan bevise, at dennes fordring mod skyldneren er blevet endegyldigt uerholdelig?

Anførte EU-retlige forskrifter

Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem, artikel 73, 90 og 135.

Anførte nationale forskrifter

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (lov nr. CL af 2017 om almindelige skatte- og afgiftsprocedurer, herefter »lov om almindelige skatte- og afgiftsprocedurer«), § 196.

Az általános forgalmiadóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (lov nr. CXXVII af 2007 om merværdiafgift), §§ 5, 55, 56 og 77.

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (lov nr. CLI af 2017 om skatteforvaltningen), § 12.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Euler Hermes SA Magyarországi Fióktelepe (herefter »sagsøgeren«) er et forsikringsselskab, der som et led i sin virksomhed påtager sig pligten til at udbetale erstatning til forsikringstageren for en given fordring i tilfælde af manglende betaling fra forsikringstagerens kunde. Erstatningsbeløbet fastsættes almindeligvis til 90% af den ubetalte fordring med tillæg af moms. I henhold til aftalen overgår den andel af fordringen, der svarer til forsikringsværdien, samt alle de rettigheder, der oprindeligt tilfaldt forsikringstageren, til sagsøgeren, når denne har udbetalt erstatning. Sagsøgeren påtager sig imidlertid den faktiske belastning af den moms, som forsikringstagerne forgæves har overvæltet på deres kunder.
- 2 Under henvisning til Domstolens kendelse af 24. oktober 2019, Porr Építési Kft. (C-292/19, EU:C:2019:901), indgav sagsøgeren den 31. december 2019 en anmodning til skatteforvaltningen om refusion af den moms, der var indeholdt i de forsikringsbeløb, som var blevet udbetalt efter den 1. januar 2014, og som var bogført i de efter den 1. december 2013 udstedte fakturaer, for et samlet beløb på 225 855 154 HUF og 128 240,44 EUR, med tillæg af påløbne renter.
- 3 Sagsøgeren støttede sin anmodning på, at virksomheden inden for rammerne af det pågældende forsikringsprodukt havde udbetalt forsikringsbeløbet inklusive moms for fordringer, som var blevet endegyldigt uerholdelige. Af denne grund anmodede sagsøgeren om en efterfølgende nedsættelse af afgiftsgrundlaget.
- 4 Den 29. januar 2020 gav Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (told- og skattedirektorat i Budapest Nord, henhørende under den nationale told- og skatteforvaltning, Ungarn) (afgiftsmyndighed i første instans) afslag på anmodningen. Afgørelsen blev begrundet i, at de transaktioner, der lå til grund for de uerholdelige fordringer, ikke var blevet foretaget af sagsøgeren.
- 5 Sagsøgeren indgav en klage over afgørelsen i første instans, hvorefter Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (direktoratet for klager for den nationale skatte- og toldmyndighed, Ungarn, herefter »den sagsøgte«) tiltrådte afgørelsen i første instans den 15. april 2020. Sagsøgte begrundede sin afgørelse i, at der ud fra et skatteretligt synspunkt ikke forelå nogen succession mellem sagsøgeren og forsikringstagerne i henhold til forsikringsaftalerne. En af de materielle betingelser for refusion af afgiften var således ikke opfyldt.

- 6 Sagsøgeren har anlagt et forvaltningsretligt søgsmål ved den forelæggende ret, hvormed virksomheden principalt har nedlagt påstand om ændring af den sagsøgte afgørelse, subsidiært at den pågældende afgørelse annulleres, og at den sagsøgte pålægges at foretage en fornyet behandling af sagen.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 7 Skatteforvaltningen har efter sagsøgerens opfattelse tilsidesat EU-retten ved at nægte sagsøgeren sin ret til refusion af momsen på en uerholdelig fordring på grundlag af de aftaler, der er indgået mellem sagsøgeren og forsikringstagerne. Som indtrådt i forsikringstagernes rettigheder havde sagsøgeren ret til at anmode om momsrefusion, eftersom sagsøgeren i henhold til forsikringsaftalen blev civilretlig efterfølger for sine kunder. I betragtning af princippet om afgiftsneutralitet har sagsøgeren ligeledes ret til momsrefusion i medfør af EU-lovgivningen. Den kunstige adskillelse af elementerne i det forsikringsmæssige retsforhold, som leder til en anden afgiftsmæssig behandling, er i strid med de EU-retlige forskrifter og Domstolens praksis. Momsbeløbet udgør en reel ulempe for sagsøgeren, fordrejer konkurrencen og resulterer ligeledes i en ulovlig forskelsbehandling.
- 8 Efter den sagsøgte opfattelse viser en samlet læsning af EU-lovgivningen og den nationale lovgivning, at retten til nedsættelse af afgiftsgrundlaget i forbindelse med uerholdelige fordringer tilkommer den afgiftspligtige person, hvis fordring mod en skyldner er blevet endegyldigt uerholdelig. Dette forudsætter i teorien, at den, der anmoder om nedsættelse af afgiftsgrundlaget, er en afgiftspligtig person, som forud herfor har været pålagt anmeldelses- og afgiftsmæssige forpligtelser i forbindelse med leveringer af varer og tjenesteydelser, som er foretaget af denne, og som har ligget til grund for de uerholdelige fordringer. Denne betingelse er ikke opfyldt i den foreliggende sag.
- 9 Efter den sagsøgte opfattelse havde sagsøgeren heller ikke en indirekte pligt til at betale afgiften, eftersom den havde mulighed for at fastsætte forsikringspræmien til et forholdsmæssigt beløb i forhold til størrelsen af den påtagede risiko. Derfor ville en nedsættelse af afgiftsgrundlaget i givet fald kunne give anledning til en ugrundet berigelse af sagsøgeren.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 10 Efter den forelæggende rets opfattelse er det grundlæggende spørgsmål i hovedsagen, om en national lovgivning og administrativ afgiftspraksis, hvorefter det i tilfælde af overdragelse af en uerholdelig fordring ikke er muligt at få refunderet momsen af den pågældende fordring, hverken for den part, der oprindeligt foretager den afgiftspligtige transaktion, eller for den part, der overtager fordringen, er forenelig med EU-retten og de grundlæggende EU-retlige principper, herunder proportionalitetsprincippet, princippet om afgiftsneutralitet og effektivitetsprincippet.

- 11 I denne forbindelse har den forelæggende ret bemærket, at forsikringstageren i henhold til § 196, stk. 3, litra a), i lov om almindelige skatte- og afgiftsprocedurer ikke har ret til refusion af 90% af det momsbeløb, som forgæves er blevet overvæltet, i forbindelse med ikke-betaling eller delvis betaling, eftersom vedkommende overdrog dette til sagsøgeren i henhold til forsikringsaftalen. Samtidig har den sagsøgte afvist at refundere afgiften til sagsøgeren under henvisning til, at en materiel betingelse ikke er opfyldt, for så vidt som det ikke var sagsøgeren, der foretog de omhandlede transaktioner, og de hertil hørende afgiftsmæssige forpligtelser ikke påhvilede denne.
- 12 Hovedsagen kan efter den forelæggende rets opfattelse ikke afgøres, uden at Domstolen foretager den nødvendige juridiske fortolkning af de ovenfor rejste spørgsmål inden for rammerne af en præjudiciel forelæggelse.

ARBEJDSDOKUMENT